

Asia Muunnelma, kopio

Hakija A

Annettu 17.11.1987

Tiivistelmä *Mainostoimisto A oli laatinut sanomalehti X:ssä julkaistun kodinkoneita myyvän liikkeen inventaariomyyntiä koskevan ilmoituksen, joka oli tekijänoikeudellisesti suojattu teos. Sanomalehti Y:ssä oli julkaistu mainostoimisto B:n laatima ilmoitus, jonka idea ja suunnittelu sekä siinä käytetyt kirjasimet olivat saman tapaiset kuin A:n suunnittelemassa ilmoituksessa. Vaikka B:n laatimassa ilmoituksessa oli samankaltaisia piirteitä ja yksityiskohtia kuin A:n laatimassa, ei B:n laatimaa ilmoitusta huomioon ottaen myös ilmoitusten aihepiirin ollut pidettävä A:n ilmoituksen kopiona tai tekijänoikeuslain 2 §:ssä tarkoitettuna tekijän yksinoikeuden piiriin kuuluvana muunnelmana.*

SELOSTUS ASIASTA

Asianajaja C on 28.8.1987 päivätyllä kirjeellä pyytänyt tekijänoikeusneuvoston lausuntoa tekijänoikeuden mahdollista rikkomista koskevassa asiassa.

C on tekijänoikeusneuvostolle toimittamassaan kirjeessä kertonut, että Mainostoimisto A oli laatinut Sanomalehti X:ssä 5.5.1987, 10.5.1987 ja 18.5.1987 julkaistun Z nimisen liikkeen ilmoituksen. Kysymyksessä oli kodinkoneita myyvän liikkeen ilmoitus, johon oli kuvattu kodinkoneita sekä taulukon muodossa lueteltu eri koneiden hintoja.

Sanomalehti Y:ssä oli 24.6.1987 julkaistu ilmoitus, jonka idea ja suunnittelu sekä siinä käytetyt kirjasimet olivat saman tapaiset kuin mainostoimisto A:n suunnittelemassa ilmoituksessa. Viimeksi mainitun ilmoituksen oli laatinut Mainostoimisto B.

Mainostoimisto A:n käsityksen mukaan sanomalehti Y:ssä julkaistu ilmoitus on selvästi matkittu sen laatimasta ilmoituksesta. Mainostoimisto A katsoo, että sen tekijänoikeutta on loukattu.

C on toimittanut lausuntopyynnön yhteydessä tekijänoikeusneuvostolle molemmat ilmoitukset.

Mainostoimisto B:ltä ei ole ennen asian käsittelemistä tekijänoikeusneuvostossa pyydetty lausuntoa.

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTON LAUSUNTO

Tekijänoikeusneuvosto on käsitellyt lausuntopyynnön ja esittää lausuntoaan seuraavan.

Tekijänoikeuslain 1 §:n mukaan on sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, tekijänoikeus teokseen. Sanonta "luonut teoksen" osoittaa, että tuotteen on saadaksesen tekijänoikeudellista suojaa oltava henkisen luomistyön tulos eli sen tulee olla omaperäinen ja itsenäinen; sen tulee ylittää teoskynnys. Teos voi ilmetä millä tavalla tahansa. Tekijänoikeuslain 1 §:ssä oleva teosluettelo on vain esimerkinomainen. Tekijänoikeus ei suojaa ideaa, vaan idean ilmenemismuotoa.

Mainos tai ilmoitus voi olla tekijänoikeudellisen suojan kohteena, mikäli se ylittää teoskynnyksen. Teoskynnyksen arvostelemiseksi tekijänoikeuslaissa ei ole annettu tarkkoja sääntöjä. Ratkaisu perustuu harkintaan kunakin yksittäistapauksen kohdalta.

Kirjasimen osalta voidaan todeta, että se ei pääsääntöisesti ole tekijänoikeudellisen suojan kohde.

Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että kirjalliselta, taiteelliselta tai tieteelliseltä kannalta ei suojattavan teoksen tarvitse edustaa kovinkaan korkeata tasoa.

Edellä olevaan viitaten tekijänoikeusneuvosto katsoo, että Mainostoimisto A:n suunnittelema ilmoitus on tekijänoikeudellisesti suojattu teos.

Tekijänoikeus tuottaa yksinomaan oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla teos yleisön saataviin. Tekijällä on myös yksinoikeus määrätä teoksen muuttamisesta.